

**TARTU LINNARAAMATUKOGU
2020. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Tartu 2021

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
1. Põhilised tegevussuunad.....	3
1.1 Koroonaviiruse mõju.....	4
1.1.1 Esimene laine.....	4
1.1.2 Teine laine.....	6
2. Juhtimine	7
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	7
2.2 Eelarve	8
2.3 Projektid	8
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	9
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitustest	10
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	10
2.4.4 Erialahariduse omandamine	11
2.4.5 Töötajate tunnustamine	11
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	11
2.5.1 juurdepääs liikumispuudega inimesele	12
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas	13
3. Kogude komplekteerimine ja töötlemine	13
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused	18
4.1. Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	20
4.2. Raamatukogu kasutamine ja teenused	21
4.3 RVL teenindus	22
4.4 Laste- ja noorteteenindus	23
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	23
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine	23
4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	23
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	24
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	25
4.6 Raamatukogu kui kohaliku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	26
4.6.1 kohalikul tasandil	28
4.6.2 riiklikul tasandil	29

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil	29
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	29
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded	31
4.9 Andmebaasid	32
5. 2021. aasta tegevused	35
LISA 1. Personali koolitus	36
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	40
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid	42
LISA 4. Laste- ja noorteüritused	42

1 Sissejuhatus

Üldkasutatavate raamatukogude arv:

Tabel 1

Maakonna/ linna nimi	Elanike arv (01.12.19)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teenindus- punktide arv	Kokku
Tartu	95 090	1	4	2	5

1. Põhilised tegevussuunad

2020. aasta andis hea võimaluse analüüsiks, millist sisu ja millises vormis raamatukogu oma kasutajale pakkuda saab, kui füüsiline juurdepääs on piiratud. Võrreldes eelmiste aastatega suurenes kasutaja iseseisvus – lugejaks registreerimine, raamatute tellimine, pikendamine, kärglaenus. Eriolukorra ajal toimus kontaktivaba laenus ja ettevalmistused nutikapi rakendamiseks.

Suurenesid raamatukogu töötajate digipädevus ja -oskused.

Kolme ja poole kuu vältel ei saanud raamatukogus korraldada kontaktsündmusi ja tegelikult lähtuti ka sügiskuudel soovitusel „pigem vähem kui rohkem“. See-eest tõi eriline aasta digikultuuriaastale kohaselt kaasa virtuaalsündmused, mis koguvad järelvaadatavana endiselt külastusi.

Raamatukogu osales linna projektis Autovabaduse puiestee, pakkudes ennekõike meisterdamisrõõmu. Sügisel kutsusime ellu uue sündmuste sarja „Tund kirjastajaga“. Eesti

keele kohviku kõrval alustas prantsuse keele kohvik. Toimus esimene laste raamatukogutund välitingimustes.

Raamatukogu tegevused digikultuuriaastal.

Digikultuuriaastale oli pühendatud kaks raamatunäitust: „Digikultuur ja raamatukogud“ ning „Digimaailm kirjanduses“. Andmebaasi Tartu ilukirjanduses baasil valminud kirjanduslikud marsruudid said digitaalse kuju mobiilirakenduse TartuFic abil. Toimus virtuaalne ettekandepäev „Digiteemad rahvaraamatukogus“.

1.1 Koroonaviiruse mõju

1.1.1 Esimene laine

Seoses eriolukorraga Eestis oli Tartu Linnaraamatukogu külastajatele suletud 14. märtsist 10. maini. Raamatukogu viimasel lahtiolekupäeval (13.03.2020) oli viimaste aastate rekordiline külastuste ja laenutuste arv. Kui tavaliselt külastab Tartu Linnaraamatukogu ca 2000 inimest päevas, siis 13. märtsil oli külastusi 4882. Raamatukogu sulgemise otsus tuli ootamatult ja meil ei jäänud aega ette valmistamiseks, et saaks külastajaid hajutada. Õnneks keegi haigeks ei jäänud.

Vähendamaks eriolukorra ajal lugejate füüsilisi külastusi raamatukokku, kirjutasime raamatukogu infosüsteemis tagastamistähtaegu kahel korral üle (kokku 187268 eksemplaril). Üle kirjutamata jäid tähtjad, mis jäid 2 nädalat ja enam enne 13. märtsi (pikaajaliste võlglaste tähtaegu üle ei kirjutatud). Kuni 25. märtsini suleti tellimise võimalus e-kataloogis Ester. Raamatuid jm teavikuid oli võimalik ära tuua raamatukogu tagastuskastidesse peamaja ja harukogude juures. Kuni eriolukorra lõpuni viivist tähtaja möödumisel ei kehtestatud.

Raamatukogu info- ja pikendustelefon töötas E-R 9-17, raamatukogu poole sai pöörduda kasutades tavapäraseid e-suhtluskanaleid ja meiliaadresse. Järjekorraraamatud jäeti ootele. Raamatuid jm teavikuid oli võimalik ära tuua raamatukogu tagastuskastidesse peamaja ja harukogude juures.

25. märtsil käivitasime pilootprojekti raamatute tellimiseks Omniva pakiautomaatidesse. Pilootprojekti käigus sai raamatuid ja teisi väljaandeid pakiautomaati tellida e-kataloogi ESTER kaudu. Esialgu sai laenutamiseks tellida pakiautomaati ainult peamaja kogust ja ainult hetkel kohal olevaid väljaandeid maksimaalselt viis eksemplari korraga. Teavikuid sai kätte Omniva pakiautomaadist, tellijal oli võimalus valida kuue erineva pakiautomaadi hulgast üle linna enda jaoks sobivaim. Teenus oli tasuline, seega tuli laenutajal pakile järele minnes maksta Omnivale postikulu vastavalt Omniva [hinnakirjale](#). Pakiautomaadi teenust kasutas märtsis 531, aprillis 638, mais 46 lugejat.

2020. aastal saadeti pakiautomaatidesse kokku 1009 pakki 2415 raamatuga. Raamatute tellimine pakiautomaati toimib mugavusteenusena ka edaspidi. Pärast eriolukorra lõppu avanes võimalus tellida pakiautomaati lisaks keskkogu eksemplaridele ka harukogudest.

Alates 16. aprillist alustasime tellimuste vastuvõtmist kontaktivabaks laenutuseks keskkogus ja kolmes harukogus. Karlova harukogu ei saanud logistiliselt raamatute väljastamises osaleda, kuna E-Kaubamaja oli suletud, kuid harukogu osales tellimuste vastu võtmises oma kogust. Tellitud raamatud pakiti paberkottidesse ja anti üle kokkulepitud aegade alusel raamatukogude välisuksel. Lisaks tellimustele hakati kokkuleppel väljastama ka järjekorra raamatuid.

Selleks, et kontaktivaba laenus toimiks sujuvalt, tuli ühendada tellimused e-kataloogist, telefonitsi vastu võetud ja meili teel saabunud raamatu soovid - moodustati töörühm ja pandi paika üksikasjaline juhend kõigile osalejatele. Raamatubuss, mis tavapärasel ajal sõidab kolm korda nädalas, hakkas sõitma viis korda nädalas. Raamatute väljastamisel oldi graafikus 2h kaupa. Töötajad kandsid maske ja kindaid. Kontaktivaba laenus toimus 8. maini.

Vältimaks pikki järjekordi uudiskirjandusele raamatukogu avamisel, tühistati kõik eriolukorra ajal veebitellimistega tekkinud järjekorrad.

Raeplatsi lugemistoa bestsellerite kogu, mida laenutatakse 7 päevaks ilma pikendamise ja järjekorda panemise võimaluseta, jaotati osakondadesse tavapärase laenutustähtajaga raamatute hulka. Ka ei kasutatud 7 päevase tähtajaga laenureeglit, et mitte sundida oma lugejaid raamatukogu tihti kasutama.

Raamatukogu avati küllastajatele 11. mail tavapärasel lahtiolekuaegadel (E-R 9-20, L 10-16) Raamatukogu avamisel kehtisid kasutajatele üldised piirangud: küllastajatel tuli järgida 2+2 reeglit, desinfitseerida käed. Isiklike kaitsevahendite kasutamine oli töötajatele kohustuslik, küllastajatele soovituslik. Raamatukogu ruumides reguleeriti küllastajate arvu – piirati kohalkasutuse ja arvutiklasside töökohad.

11. maist avanes taas teavikute järjekorda panemise võimalus koos tellimisega soovitud laenutuspunkti. Uue teenusena loodi keskkogu IV korruse muusikaosakonda eraldi töökoht Zoomi kaudu (linnaametnikega) suhtlemiseks. Viivisevabadus kehtis maikuu lõpuni.

Üleriigilise eriolukorraga seoses avas Tallinna Keskraamatukogu 18. märtsil oma e-raamatukogud kõigile Eesti elanikele. Tartu Linnaraamatukogu eraldas oma eelarvest 4000 € lisa litsentside ostuks ja tutvustas oma kanalite kaudu e-raamatukogude kasutusvõimalusi.

Töökorraldus ja kaugtöö.

14.03. - 21.03. toimusid meie serverite ja arvutivõrgu hooldustööd, raamatukogu töötajad olid viis päeva kaugtööl. Erandiks hanke-ja töötlusosakond, kes käis vahetuste alusel tööl, võttis vastu postisaadetisi ja tegeles hajutatult sisetöödega.

Eriolukorra alguses telliti töötajatele isikukaitsevahendid – maskid, visiirid, kindad. Igas osakonnas ja saalis olid desovahendid käte puhastamiseks. Annelinna harukogu pealetile paigaldati kaitseklaas.

Kuna raamatukogu on peamiselt teenindusasutus, rakendati kaugtööd võimaluste piires, osakonnajuhatajad korraldasid oma allüksuses töö nii, et osa töötajaid oli kaugtööl, osa hajutatult tööruumides. Töö raamatukogus toimus ühes vahetuses E-R 9-17, alates 16. aprillist kahes vahetuses E-R 9-18.00. Eriolukorra ajal tegelesid töötajad hajutatult fondi korrastamise, raamatute kustutamise ja parandamise ning dokumentatsiooni korrastamisega. Kaugtöö käigus kirjutati lugemis- ja vaatamissoovitusi, valmistati ette näitusi, sh virtuaalnäitusi, lugemiskampaaniaid (nt suvelugemine lastele ja noortele Tammelinna harukogus), valmistuti festivalideks, digitaliseeriti harukogu ajalugu (Tammelinna harukogu).

Eelarve kärped

2020. aastal tehti raamatukogu eelarvest kaks kärpet. Eelarvekärpeid tehti koolituste, lähetuste, ürituste, komplekteerimise, inventari ja investeeringute eelarveridadelt.

1.1.2 Teine laine (alates septembrist)

Raamatukogu oli avatud tavapärasel lahtiolekuaegadel, piiratud oli vaid ruumide rentimine ja ürituste korraldamine. Kõik raamatukogus viibivad inimesed, nii töötajad kui ka külastajad, pidid kasutama maski. Kui raamatukogu külastajal maski ei olnud, sai ta selle küsida teenindusletist.

Septembris moodustati raamatukogu kriisireguleerimise komisjon, kelle ülesandeks sai kriisiolukordade ennetamine, valmistumine ja lahendamine. Komisjoni koosseisu kuulusid: direktor Piret Talur (kriisikommunikatsioon nii töötajatele kui avalikkusele), teenindusjuht Merike Karolin (teenindusküsimused), personalijuht Ewa Roots (Urd) (töötajate heaolu ja ohutus), majandusjuhataja Sulev Loorits (hooldatud füüsiline keskkond), infosüsteemide peaspetsialist Küllike Lutsar ja arvutivõrgu administraator Livio Nimmer (et toimiksid infosüsteemid ja arvutivõrk). Kriisireguleerimise töörühm käis koos korra nädalas ja pani kokku juhise raamatukogu töö korraldamise osas Covid-19 perioodil, mis on töötajatele siseveebis kättesaadav ja mida täiendati ning parandati vastavalt vajadusele. Komisjon kohtus kord nädalas, O365 Teams'i keskkonnas. Töötatati välja ohutusjuhend töötajatele, kaugtööle

jäämise kord. Raamatukogu kasutajate informeerimiseks loodi kodulehele alamleht Covid-19, mida täiendatakse jooksvalt seoses piirangute muutumisega.

Tööandja ruumides viibimist mitte nõudvate tööde korral rakendati kokkuleppel otsese juhiga kaugtööd. Kõrgendatud riskigrupis olevatel töötajatel oli võimalus pöörduda personalijuhiga poole, et leppida kokku töötamise eritingimused (suuremas mahus kodutööd võrreldes teiste töötajatega, tööaja ajutine vähendamine, tasustamata puhkuse kasutamine, korralise puhkuse kasutamine). Korraldatud oli töötaja haigestumisest teavitamise süsteem ja koostöö Terviseameti regionaalosakonnaga lähikontaktsete tuvastamiseks.

Seoses koroonajuhtumiga perioodikasaalis ja I korruse fuajee remondiga, tuli detsembri keskel ümber korraldada ajakirjandussaali töö. Lähikontaktset töötajad viibisid eneseisolatsioonis, pärast testimist pöördusid tööle tagasi.

Alates 24. novembrist hakkas kogu Eestis kehtima avalikes siseruumides maski kandmise või nina ja suu katmise kohustus ja 30. novembrist alates oli COVID-19 ennetamiseks keelatud korraldada Tartu linnaraamatukogu kõigis siseruumides kontaktsündmusi, kus oleksid osalenud raamatukogus mitte töötavad inimesed. Keelatud oli ka tegevustubade ja -vahendite kasutamine gruppidel, milles oleks olnud enam kui 2 isikut (välja arvatud perekond). Alates 1. detsembrist ei pakkunud raamatukogu enam arvutimängude mängimise ja mängukonsoolide kasutamise teenust.

Kõigile teeninduslettidele telliti paigaldatavad kaitseklaasid. Raamatukogus peetavad koosolekud toimusid virtuaalselt O365 *Teams*'i keskkonnas. Oluliselt arendati edasi raamatukogu võimekust viia läbi virtuaalüritusi, soetati juurde selleks vajalikku tehnikat.

Aasta lõpus viidi läbi hange nutikapi ostmiseks. Nutikapp on planeeritud kontaktivabaks raamatute kätte saamiseks ja/või tagastamiseks 24/7.

Eriolukord tõi välja raamatukogu kui organisatsiooni paindlikkuse, oskuse ühendada vanu äraproovitud ja uusi lahendusi. Lisaks saime palju toetavat tagasisidet meie raamatukogu kasutajatelt.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

30. septembril kinnitati Tartu Linnaraamatukogu Nõukogu uus koosseis. Nõukogusse kuuluvad Tartu abilinnapea Gea Kangilaski (esimees), Tartu Linnamuuseumi direktor Sirje Karis, Tartu Ülikooli raamatukogu direktor Krista Aru, Tartu Oskar Lutsu nimelise Linnaraamatukogu töötajate esindusisik Annika Hramov, Tartu Linnavolikogu

kultuurikomisjoni liige Mika Keränen. Viimatinimetatu loobus tööst Tartu Linnavalikogus ja raamatukogu nõukogus. Raamatukogu Nõukogu kogunes 2020. aasta teisel poolel kaks korda.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.19. €	Seisuga 31.12.20 €	Muutus %
Eelarve kokku			
Personalikulu	1408412,19	1527342,82	8,4
Komplekteerimiskulu	241315	251131	4,07
sh KOV-lt	128500	131800	2,56
sh riigilt	108863	118792	9,12
Infotehnoloogiakulu	66855	80424	20,29

Algselt oli Tartu Linnavalitsuse eelarves komplekteerimiskulud plaanitud suuremad, aga kui riigilt tuli seoses koroonaga juurde lisatoetus 12961€, võttis linnavalitsus samapalju oma eelarvest maha, lisaks oli ka aprillis võetud maha 2000€.

Seega 2020. a. komplekteerimise eelarve koroonatõttu kord vähenes (linnavalitsus), siis suurenes (riik), siis jälle vähenes (linnavalitsus) Tänu riigipoolsele lisatoetusele ja sellele, et materjalidele kulus vähem kui 2019. aastal, oli komplekteerimise eelarve lõpuks siiski suurem kui 2019. aastal.

Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Nädala autor Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakond	Taotlus 2019 Kasutus 2020	1300.00	5594
Bluusikuu korraldamine Tartu Linnaraamatukogus Eesti Kultuurkapital	Taotlus 2019 Kasutus 2020	700.00	2384
Tartu Linnaraamatukogu nutikapid Tartu Linnavalitsuse (Covid-19) reservfond	2020	22925	35986
kokku		24925	43964

Nädala autori projektiga saadud summa toetab meie üpris kasinat ürituste eelarvet, seda kasutame põhiliselt honoraride maksmiseks. Bluusikuu toetus võimaldas Eestisse tuua kaks ainulaadset Soome fotograafi Risto Vuorimiehe fotonäitust. Lisaks saime toetust kaaskorraldajalt ühiste projektide läbiviimiseks. Lisarahastust meie tegevustele tuli seoses kirjandusfestivaliga Prima Vista ning laste ja noortekirjanduse festivaliga kummagi festivali eelarvest.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Seisuga 31.12.2020 töötas Tartu Linnaraamatukogu peamajas ja harukogudes kokku 96 inimest. Raamatukogu kauaaegne juht Asko Tamme läks aasta alguses tööle abilinnapeaks. Raamatukogu direktori kohusetäitjaks määrati arendusjuht Mai Põldaas. Märtsis toimus raamatukogu direktori kohale avalik konkurss, mis ei andnud loodetud tulemusi – linnavalitsus ei leidnud raamatukogu jaoks sobivat juhti. Konkursi nurjumise järel jätkas ajutise juhina kuni 12. juulini tööd Mai Põldaas. Linnavalitsuse soov oli enne uue avaliku konkursi väljakuulutamist saada ülevaade raamatukogu töökorralduse hetkeolukorrast ning viia see vastavusse linna toimimispõhimõtetega. Selleks sobis linnavalitsuse hinnangul inimene, kes tunneb hästi linnavalitsuse toimimispõhimõtteid. Uueks direktoriks sai Piret Talur, kes aitas korraldada tegevuskorralduse auditit ja alustas asutuse töö linna toimimispõhimõtetega vastavusse viimisega. Piret Talur juhtis raamatukogu 13. juulist kuni 31. detsembrini. Sügisel 2020 valiti direktori algatusel töötajate usaldusisik.

2020. aastal võeti tööle kuus inimest ja töölt lahkus erinevatel põhjustel üheksa inimest (pensionile minek, elukohavahetus, töökohavahetus). Lepinguid ei jätkatud ka ringijuhtidega (kunstiring Karlova harukogus ja küberring Annelinna harukogus). Ressursside otstarbekama kasutuse huvides ja arvestades muutunud töökorraldust koondati kaks abitöölise töökohta. Neist üks oli täitmata töökoht, arvestuslikult majahoidjale (teenust tellitakse juba aastaid ettevõtelt), mida kasutasime seni suveperioodil rannaraamatukogu malevalaste töölevõtmisel. Teine abitöölise töökoht oli täidetud riidehoidjaga raamatukogu peahoones, kus vastavalt ametijuhendile oli tema ülesandeks võtta vastu ja anda välja klientide üleriided ja pakid. Üleriiete iseteenindusliku hoidmise võimalus on loodud raamatukogu sündmuste ruumides ja saalides. Teenindusega riidehoiu asendusena luuakse iseteenindav lukustatavate kappide põhine väikesemahuline hoiuala. Seega riidehoidja koht koondati.

Suur osa raamatukogutöötajatest (76) on kõrgharidusega (79,2%), neist pooled (39) raamatukogundusliku kõrgharidusega. Raamatukoguhoidja kutset omab seitse töötajat, neist kolm III järku, kaks IV järku ja üks V järku ning üks VI järku.

Töötajate keskmine vanus on 51 aastat. Noorim töötaja on 20 aastane ja vanim 74 aastane. Suurem osa töötajaist jääb vanuse vahemikku 35-64. Keskmine tööstaaž on 20 aastat.

Linnavalitsus viis sügisel läbi personalitöö auditi, mille põhjal korrastada ja ühtlustada personalitöö dokumentatsiooni ja töökorralduslik dokumentatsioon linnaraamatukogus.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Oluliseks teemaks oli jätkuvalt infotehnoloogiliste teadmiste arendamine. Aastal 2019 oli raamatukokku ostetud koolituskeskkond küberturvalisuse arendamiseks, kus kogu töötajaskond sai oma teadmisi täiendada ja testida. Aastal 2020 jätkus enesetäiendamine ja -harimine järgmises moodulis. Tähtsal kohal olid ka erialane ja kirjandusala enesetäiendamine ning ohutusalsed koolitused. Suur osa plaanitud koolitustest jäid ära eriolukorra ja eelarvekärbete tõttu. Samas pakuti palju koolitusi veebi vahendusel ja suur osa neist olid ka tasuta. Aprillis sai veebi vahendusel harida ennast algupärase lastekirjanduse osas. Koostöös Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon Andrasega toimus raamatukoguhoidjate koolitus "Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine", kus osalesid lisaks Tartu Linnaraamatukogu töötajatele ka raamatukoguhoidjad erinevatest teistest Lõuna-Eesti raamatukogudest. Traditsiooniliselt võeti osa Tallinna Keskraamatukogu korraldatud Aleksander Sibulale pühendatud erialapäevast, mis toimus seekord veebi vahendusel. Kaks töötajat osalesid Eesti Rahvusraamatukogu poolt korraldatud kutsekoolitusel ja võeti osa ka seminarlaagritest ja töögruppidest. Kaks töötajat osales Sotsiaalministeeriumi poolt vahendatud Coursera tasuta veebikursustel. Suurem osa koolitustest olid seotud kutsestandardi lugejateeninduse, andmekogu loomise ja vahendamise ning arendustegevuste kompetentsidega.

Vaatamata keerulisele majanduslikule olukorrale ja mitmete koolituste ärajäämisele, osaleti 2020. aastal rohkematel koolitustel kui 2019, kokku 64-l erineval koolitusel, lisaks veel oma töötajate poolt korraldatud sisekoolitused ja koolitusreisid. Koolitustunde oli arvestuslikult 963. Koolitustundide suur arv tuleneb osaliselt ka mõnedest pikaajalistest täiendkoolitusprogrammidest (nt. Tallinna Tehnikaülikooli pakutud digitarkuse koolitus, mille koolitustundide maht oli 156 tundi).

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

Avalikud esinemised jagunesid põhimõtteliselt kaheks: erialased ettekanded (bibliograafiapäev, ELNET konsortsiumi kirjepäev, Balti raamatukoguhoidjate 11. kongress jt) ning kirjanduslikud ettekanded (Tallinna ja Tartu kirjanduse majas, Tartu Bibliofiilide klubis, Ulmefestivalil Estcon jt.)

Vt LISA 2

2.4.4 Erialahariduse omandamine.

Tartu Linnaraamatukogus õppis 2020. aastal kõrgkoolis 5 ja kutsekoolis 1 töötaja: Tallinna Ülikoolis 1 (kraadiõpe), Tartu Ülikoolis 4, (2 bakalaureus õpe, 2 kraadiõpe), Tartu Kutsehariduskeskuses 1 (kutseõpe).

Aastal 2020 lõpetas bakalaureuse õppe 2 raamatukogutöötajat (infokorralduse eriala), ja 1 töötaja magistriõppe (psühholoogia).

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

Raamatukogupäevade avaüritusel sai Tartu Linnaraamatukogu mälumänguvõistkond, koosseisus Tiina Tarik, Tiina Sulg ja Irina Möldre, kirjandusteemalises mälumängus II koha.

Väga heade õppetulemuste eest tunnustati Karlova harukogu töötaja Mairi Templit, kes kevadel lõpetas TÜ infokorralduse eriala bakalaureuseõppe *cum laude* ja kutsuti presidendi vastuvõtule Kadrioru Roosiaeda.

Igal aastal valib Tartu Linnaraamatukogu aasta raamatukoguhoidja. Aasta raamatukoguhoidja tiitli pälvis Karlova-Ropka harukogu juhataja Laili Jõgiaas. Aasta osakonnaks valiti laste- ja noorteosakond. Virtuaalse tegija tiitli pälvis kolleegide grupp FB Lugemise Väljakutse Grupis: Tiina Sulg, Seili Ülper, Kaja Kleimann ja Irina Möldre. Koostöös laste ja noortega paistis silma Luule Ahu. Koostöös kogukonnaga kiideti eduka eestvedamise eest Virve Eomäed – kogukonna aia rajamisel Annelinna harukogu juurde. Meeskonnatöö auhinna pälvisid sel aastal kaks tiimi: 1. Ilmatsalu raamatukogu edukas integreerimine Tartu Linnaraamatukoguga: Tamara Kozõreva, Küllike Lutsar, Ingrid Saare, Livio Nimmer, Maret Lukken, Triin England; 2. Tammelinna raamatukogu kodukohvik RampsAmps: Luule Ahu, Elle Kasemets, Tuuli Tolmov, Irina Möldre, Halliki Jürma, Karmen Velitschinsky, Reelika Pukk. Rahvusvahelise inimese tiitli pälvis Liina Leemet, kui keelekohviku perenaine. Raamatukogu tugipunkti kategoorias tunnustasime kolleegide gruppi, kes on alati valmis harukogudele appi minema: Helina Borodina, Tiina Sagor, Seili Ülper, Ago Pärtelpoeg. Linnaraamatukogu aastate inimeseks valiti Helle Zirul – usaldusväärne ja tulemuslik, sõbralik ning abivalmis kolleeg tööülesannete täitmisel ja inimestega suhtlemisel.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht. Kokkuvõte, milline on remondivajadus? Mida tehti 2020?

Raamatukogul on lisaks peamajale neli harukogu (Annelinn, Karlova-Ropka, Tammelin ja Ilmatsalu) ja kaks väikest teeninduspunkti (Raeplatsi lugemistuba, Ülejõe teeninduspunkt) ning administratiivruumid Kompanii 10. Neist Karlova-Ropka ja Tammelinna harukogud ning Ülejõe teeninduspunkt on üüripindadel. 2020.a. detsembris suleti raamatukogu Raeplatsi lugemistuba.

Raamatukogu peamaja ruumid vajavad remonti, II korruse erialakirjanduse lugemissaali põrand on vajunud ja vajab hädasti välja vahetamist. II ja III korruse ilukirjanduse saalides vajavad välja vahetamist valgustid, III korruse tehnikakirjanduse saalis vajavad väljavahetamist aknad. Laste-ja noorteosakonna näituseruum vajab taas kohendamist. Keskkogus puudub ventilatsioon, ruume õhutatakse aknaid avades. Suurem osa töötajate tööruumidest vajavad remonti. Mõnes tööruumis pole remonti tehtud üle kümne aasta.

2020.a. detsembris tehti peamaja fuajees sanitaarremont, ruum sai heledama värvilahenduse.

Tartu Linnavalitsuse kuludest sai 2020. aastal teostatud järgmised tööd:

Annelinna harukogu jahutussüsteem (splitid) 30407,75 € Annelinna harukogu OJV €1920

Annelinna harukogu varasemate seadmete pot. ühtlustus 637€

Annelinna harukogu peakaitsme nimivoolu suurendamine 9744 €

Annelinna harukogu peakilbi projekteerimine 420 €

Raamatukogu eelarvest sai tehtud põhiliselt hoonete pisiremonte ja seadmete hooldust.

Kulukamad tööd olid järgmised:

Nutikapi aluse ehitus, Rattar OÜ 1783,20 €

Kompanii 3/5 fuajee I korruse san. remont, Puko OÜ 3868,56 €

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

2020. aasta hilissügisel viidi raamatukogus läbi ligipääsetavuse audit. Auditi aluseks on liikumise „Kultuur kõigile – Kulttuurია kaikille – Kultur för alla -Culture for all“ koostatud küsimustik. Küsimustiku jah/ei vastuseid täiendati selgitusega, milline on olukord. Auditi põhjal kavandatakse linnaraamatukogu järgmised sammud ligipääsetavuse tagamiseks kõigile sihtrühmadele.

23.09.2020 hakkas avaliku sektori veebilehtedele kehtima WCAG 2.0 standardile vastavuse nõue, et tagada erivajadusega inimestele samaväärsed võimalused veebi kasutamiseks nagu on teistel kasutajatel. WCAG laiem eesmärk on veebilehtede üldise kvaliteedi ja kasutajamugavuse tõstmine. 2020. aastal oli plaanis raamatukogu kodulehed üle viia WCAG standardi nõuetele, paraku COVID-19 tõttu kehtestatud eriolukorra tõttu lükkus projekt edasi 2021. aastasse.

Keskkogus ja Annelinna harukogus on olemas lift, Tammelinna harukogus, mille ruumid on läbi kahe korruse selline võimalus puudub. Lifti saavad kasutada ka nägemispuudega inimesed, lifti nupud on pimekirjas. Karlova harukogus, mis asub samuti rendipinnal ja kahel korrusel on majasisene juurdepääs olemas, aga selle kasutamine on asukoha tõttu keeruline.

Ilmatsalu harukogus on tagatud liikumispuudega inimestele sissepääs kaldteed mööda ja õuest tultes puute ja väljumisel viiega ukse avamine.

Avalikus linnaruumis puudub täna selge ja läbimõeldud viitamine nii raamatukogu peahoonele kui harukogudele.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

2020. aastal olid suurimad taristuarendused seotud kahe arvutite riigihankega, ühe füüsilise serveri väljavahetamisega ning uute multifunktsionaalsete printerite soetamisega. Aasta alguses vahetati välja kõik letiarvutid ning osa töökohaarvuteid. Aasta keskel viidi läbi riigihange uute lugejaarvutite soetamiseks laste- ja noorteosakonda, Karlova ja Tammelinna harukogusse. Riigihanke eesmärgiks oli soetada tavapärasest võimsamad lugejaarvutid, mis võimaldavad raamatukogul viia läbi mitmesuguseid digikirjaoskuseid arendavaid tegevusi nagu 3D- ja multimeediakoolitused, VR koolitused jne. Uued värviprinterid said teenindusosakonna arvutiklass ja ajakirjade saal. Sellega on tagatud suuremõtmelise värvilise printimise ja kopeerimise võimalus kõigis kohtades, kus printimise-kopeerimise teenust osutatakse.

Suurimad IT kulud olid 2020 seotud tarkvara hoolduslepingute pikendamisega. Uuendati Wi-Fi kontrolleri tarkvara litsentsid järgmiseks kolmeks aastaks, serverite ja klientseadmete turvatarkvara litsentsid järgmiseks kaheks aastaks, taristu seiretarkvara järgmiseks 3 aastaks, tulemüüri tarkvara litsentsid kaheks aastaks, O365 teenuste litsentsid, küberhügieeni e-õppe keskkonna litsentsid.

Arendustegevus infotehnoloogia valdkonnas: uued lahendused, interneti ja Wi-Fi levik, tarkvarad jne. Riistavaraostude puhul ainult suuremad projektid.

3. Kogude komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

2020 oli koostööaasta Tallinna Keskraamatukogu e-raamatukoguga. Esiolgu toetasime rahaga ja meie lugejad said pool aastat registreeruda e-raamatukogude lugejaks ja lugeda e-raamatuid, mis seal on kasutusel. Kuna RR üleriigiline e-raamatute projekt lükkub aina edasi, jätkame uurimist e-väljaannete tellimise teiste võimaluste kohta.

Eestikeelset kirjandust ostetakse keskkogule (osakondadele kokku) 1 kuni 6 eksemplari nimetusest, harukogudele valikuliselt enamjaolt 1 eksemplar, seega kogu raamatukogule 1-10 eksemplari, erandiks mõni eriti populaarne teos, koolide soovituslik lugemisvara või muu noorsookirjandus.

Vene ja teistes võõrkeeltes nimetusi ostetakse osakondadele ühekaupa ja enamasti ainult ühte osakonda, erandiks inglisekeelne noortekirjandus, mida soovivad nii keskkogu kui ka harukogud.

Nõudlust mitmes erinevas osakonnas ja harukogus aitab leevendada deponeerimine ning raamatu võrgutellimise võimalus kasutajale sobivasse laenutuspunkti.

Komplekteerimise peamiseks hankeviisiks on ostud. Väike osa on saadud lugejatelt kaotatud eksemplaride asendamisega. Annetusi on tehtud nii eraisikute kui ametkondade poolt.

Juriidilised isikud, ametkonnad, ministriumid jt. annetavad põhiliselt oma uusi väljaandeid.

Suuremad annetajad 2020. aastal olid: Hoiuraamatukogu (165 eks.), Eesti

Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu (55), Krisostomus (38), Lugemisprogramm

"Lugemisisu"(42), TÜR (49), eraisikutest – Paavo Pokk (82), Liina Lääne (36), Eneli

Põldveer (30). Kokku 85 erinevalt asutuselt ja isikult 2280 eks. Annetuste ja kingitustena

saadud raamatud varustasime kleebisega "Kingitus Tartu Linnaraamatukogule".

2020. aastal jätkasime Annelinna harukogu koomiksikogu täiendamist. Kogusse tellitakse kaks korda aastas koomikseid kuulsamatelt autoritelt ja väljaandjatelt nii vene- kui ka inglise keeles.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatud keelte järgi 2020

2020	eksemplar	hind km-ta €	hind km-ga €	keskmine hind €	eks %	raha %
Eesti keeles	13603	161656	176067	12,94	88,4%	90,8%
Vene keeles	948	5586	6087	6,42	6,2%	3,1%
Muud võõrk	845	10878	11857	14,03	5,5%	6,1%
kokku	15396	178120	194011	12,60	100%	100%

Raamatud keelte järgi 2019

	eksemplar	hind km-ta €	hind km-ga €	keskmine hind €	eks %	raha %
2019						
Eesti keeles	12727	146519	159622	12,54	84,4 %	88,2%
Vene keeles	1371	7878	8586	6,26	9,1	4,7
Muud võõrk	975	11773	12827	13,16	6,5	7,1

kokku 15073 166169 181035 12,01 100 100

Nagu näha, on raamatute keskmine hind tõusnud, ja tuhandete eksemplaride puhul teeb see kokku üsna suure kallinemise.

2020. aasta komplekteerimisesummadest läks lõviosa eestikeelse raamatu ostmiseks. Oluliselt vähenes venekeelse raamatu ostmine, vähenes venekeelse kirjanduse tarnijate arv.

Muud võõrkeelsed raamatud jagunesid järgmiselt:

eng	804	10 091,37 €	10 999,48 €
fin	3	74,71 €	81,43 €
fre	14	271,91 €	296,41 €
ger	18	324,41 €	353,61 €
hun	1	18,64 €	20,32 €
lit	1	26,47 €	28,85 €
swe	1	48,62 €	53,00 €
und	3	22,02 €	24,00 €
	845	10 878,15 €	11 857,10 €

Peale raamatute osteti noote, CD-sid, DVD-sid, kaarte, laua- ja konsoolimänge.

Järelkomplekteerimisena osteti juurde nn. kohustuslikku kirjandust ja muud varem ilmunud laste- ja noorsookirjandust (olemasolevad eksemplarid juba väga „kapsastunud” või ilmusid kordustrukid). Vastavalt osakondade soovidele osteti järelkomplekteerimise korras juurde ka teisi eriti nõutud väljaandeid, kasutades võimalusel ära soodusmärke.

Nimetused 2020

Raamatud eesti keeles 2662, millest 1473 oli ilukirjandus. Raamatud võõrkeeles 1679, millest ilukirjandus oli 1291, sh venekeelseid 872, sh ilukirjandust 715. Noote 70, kaarte 2, lauamänge 24, CD-125, 4 LP-d, 35 DVD-d. Lauamänge komplekteeritakse nii laenutuseks kui kohapeal kasutuseks. 2020.a. nimetuste arv on viimase nelja aasta väikseim, eksemplaarsus suurim.

Kogude kasv kokku (kõik laadid ja arvestusüksused)

Aasta	Nimetusi	Eksemplare	Kogude seis kokku (eksemplarid+ajakirjad e aastakäigud
2020	6906	18763	598535
2019	6980	40631 lisandus Ilmatsalu fond	601581
2018	6772	17936	586663
2017	6787	18089	590691
2016	7438	19084	593910

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Kui raamatute müüjad on raamatukogudest huvitatud, siis kahjuks ei saa sama öelda perioodika kirjastajate kohta. See tava, et mõnede paberväljaannete tellija saab automaatselt juurdepääsu ka e- väljaandele, sageli enam ei kehti ja e-väljaannetele peab juurde maksma (Ekspress Meedia väljaanded, Postimees Grupi väljaanded). Ka toob perioodika kallinemise kojukande tasude suurenemine, ajakirjade väljaandjate muutumine (uus kirjastaja lisab muidugi ka hinda). Et perioodika laenutamine järjest väheneb, peaksime vajadusel kaaluma perioodika võimalikku eksemplaarsuse vähendamist.

2021. aastaks tellimisel küll juba vähenes mõnevõrra ajalehtede, ajakirjade arv (mõned Raeplatsi eks.) ja dubleerimine (Raeplatsi lugemistoas olnud väljaanded, mis muidu põhikohaga tehnikas, jäid ära). Esmakordselt sai 2021. aastaks tellitud Delfi Äripakett, mis võimaldab peale ajalehtede digitaalselt lugeda ka seitset Ekspress Meedia ajakirja (raamatukogu jaoks tuleb teha ebamugavalt palju kasutajakontosid)

Perioodika komplekteerimiseks kulus koos 2021. a-ks tellimisega: 41 815€

Ajakirjad (nimetused) keelte järgi (ostud ja annetused kokku) arvuliselt ja protsendiliselt:

aastad	kokku	eesti keeles	vene keeles	teistes
---------------	--------------	---------------------	--------------------	----------------

				võõrkeeltes
2020	224	128= 57%	38=17%	58=26%
2019	236	126= 53%	54= 23%	56=24%
2018	269	148= 55%	60=22%	61=23%
2017	288	155= 54%	63=22%	70=24%
2016	306	1720 56%	63=21%	71=23%

Ajakirjade uusi nimetusi hangiti juurde: eestikeelseid – 9, venekeelseid – 1,

teistes võõrkeeltes – 5. Ajalehed (nimetused) keelte järgi (juurdetulek kokku) 48, neist 83% eesti keeles, 8% vene keeles. 2019.a. 56, neist 86% eesti keeles, 14% vene keeles.

Veebipõhiselt on juurdepääs ajakirjandusele: Postimees+, Äripäev, Delovõje Vedomosti, Director, Personali Praktik, Juridica, Raamatupidamis uudised, Maaleht, Eesti Päevaleht, Laupäevaleht, Järva Teataja, Pärnu Postimees, Sakala, Valgamaalane, Virumaa Teataja. Aasta lõpus sai hangitud Postimehele juurde kaks parooli 10 kasutajaga.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Ostetud auviste ja elektrooniliste väljaannete maksumus laadide kaupa (€)

aasta	CD	DVD, VHS +litsentsitasu	CD-ROM DVD- ROM+ konsoolimängude aja- ja krediitkaardid	Võrgu- väljaanded	kokku
2020	1717	453	798	827	3795
2019	2808	1201	840	440	5289
2018	2158	683	1575	993	5409
2017	1760	688	1540	687	4675
2016	3032	808	1350	750	5940

3.2 Inventuurid, mahakandmised

2020. aastal inventuuri ei tehtud, kuna tehniliselt poleks olnud võimalik järgida töötajate hajutatuse põhimõtet.

2020. a. jätkus raamatukogus fondi kustutamine, millele aitas kaasa kevadel raamatukogu osaline kinniolek seoses Covid-19 viirusega. Keskkogus kustutati sel aastal peamiselt ilukirjandust, harukogud tegelevad regulaarse kustutamisega põhimõttel, et samas suurusjärgus nagu lisandub uudiskirjandust, kustutatakse varasemat fondi.

Andmebaasist kustutati kõik aktidega mahakantud väljaannete eksemplarikirjed. Ka bibliokirjed, mis jäid tühjaks ja olid tehtud meie poolt, kustutati andmebaasist. Need tühjad bibliokirjed, mis olid tehtud teiste raamatukogude poolt, said saadetud ja kustutatud vastavalt „Ühiste kirjete kasutamise korrale” kirjeid teinud vastavatele raamatukogudele.

Aktide arvandmed summeeriti elektroonilises aasta hulgiarvestuses.

Kustutatud ja raamatukogule mittevajalike raamatute müük on korraldatud nii keskkogus kui harukogudes. Peamaja I korruse ajakirjanduse saalis on alaline müügiraamatute väljapanek, igapäevase raamatumüügiga tegelevad ajakirjade saali töötajad. Koridoris on riiul tasuta raamatute jagamiseks. Sinna toovad raamatuid aeg-ajalt ka meie külastajad. Kokku müüdi mittevajalikku kirjandust 1173, 77 € eest.

2020.a. kustutatud eks-id põhjuste järgi jagunevad järgmiselt:

asendatud	237
kadunud	37
lagunenud	3421
tagastamata	4
vananenud	339
vähendamine	16898
Välja makstud	29
kokku	20965

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

2020.a. kogunes tartlase kohta 11,4 laenutust, iga raamatukogu lugeja kohta 29 laenutust. Tavapärasest teeninduskorraldust tuli muuta seoses kevadise eriolukorra ja raamatukogu ruumiliste lahendustega. Kevadel, märtsis-aprillis, oli meie eesmärgiks pakkuda raamatukogu kasutajale võimalikult kontaktivaba teenindust ja vähendada vajadust raamatukogu külastusteks eriolukorra ajal. Selleks võeti ajutiselt käigust maha 7-päevased tähtajad.

Menükite kogu, mis on loodud eesmärgiga kiirendada suurema nõudlusega uudiskirjanduse ringlemist ja mille laenureegel annab tähtajaks 7 päeva ilma pikenduse ja järjekorda panemise võimaluseta, asus Raeplatsi lugemistoas. Kogu suurus muutub vastavalt nõudlusele, reeglina on selles 300-400 eksemplari, peamiselt ilukirjandust. Kui populaarsele raamatule enam järjekorda pole, läheb raamat tavapärasesse ringlusse. Eriolukorra ajal oli Raeplatsi lugemistuba suletud, menükid jaotati tavapärasesse ringlusse 21 päevase laenutustähtajaga. Raeplatsi lugemistuppa jõudis menükite kogu alles juunikuu lõpus. Detsembris kui Raekojaplatsi lugemistuba lõpetas tegevuse ja ruumid anti linnale üle, kolis menükite kogu peamaja I korruse ajakirjanduse saali. Uus asukoht osutus populaarseks.

Eriolukorra ajal aeglustus raamatinglus ja seda mitmel põhjusel: tähtaegade pikenemine, tagastatud raamatute hoidmine karantiinis (3 ööpäeva), ootele jäänud järjekorraraamatud, see mõjutas ka laenutuste arvu.

Uue teenusena hakkasime pakkuma raamatukogu lugejale võimalust tellida raamatuid pakiautomaati. Tegemist on tasulise teenusega.

Suurenes raamatute tagastuskastide kasutus, mis oli ilma eriolukorratagi kasvutrendis. Kui raamatukogu taasavati, kasutati tagastuskaste endiselt aktiivselt, seda peamiselt keskkogu juures.

Veebitellimine e-kataloogi ESTER kaudu.

	Keskkogu		Harukogud			
	2019	2020	2019	2020	2019 kk	2020 kk
I kvartal	3439	3666	1927	2077	5366	5743
II kvartal	2591	5579	1658	2688	4249	8267
III kvartal	2924	3714	1757	2228	4681	5942
IV kvartal	3090	4097	2135	2711	5225	6808
Aasta	12044	17056	7477	9704	19521	26760

Veebitellimise tabelis kajastuvad ainult need tellimused, mis on tehtud kohalolevatest eksemplaridest, s.t. täielikku ülevaadet kui palju e-kataloogi kaudu raamatuid, plaate vms tellitakse pole täna veel võimalik teha.

Lisaks tellimise üldarvule on võimalik vaadata, kuidas toimub raamatinglus keskkogust harukogudesse ja vastupidi, milliseid raamatu kättesaamise punkte ja millises mahus lugejad eelistavad. Kuna keskkogu eksemplaarsus on suurem, siis keskkogust keskkogusse tellimise näitaja on kõige kõrgem. Teisel kohal on kesklinnast tellimine Annelinna harukogusse. 2020. aastal tellisid Annelinna lugejad 2651 eksemplari. Kõige rohkem telliti raamatuid Annelinnast Annelinna 1279, kesklinnast Annelinna – 1166. Annelinnast kesklinna telliti 702 teavikut. Harukogudest on suurima tellimise arvuga Annelinn ja Tammelin.

Veebitellimuse tabelist on näha, et kevadine eriolukord soodustas (kui mitte öelda: sundis) kasutama e-kataloogi kaudu tellimist, e-kataloogi kaudu tellimise tõus võrreldes 2019. aastaga püsis ka aasta teises pooles.

Pikendamine e-kataloogi ESTER kaudu on püsinud kaks viimast aastat stabiilne -56%..

2015.a. moodustasid lugejate poolt tehtud pikendused 37%, 2016.a. 40%, 2017a. 44%, 2018 55%. Vähenenud on ka pikendustelefoni kasutamine.

Raamatingluse tõhustamiseks on mitmeid võimalusi – uudiskirjanduse ajaline teekond hankest laenutuseni, osakondade vaheline deponeerimine, võimalus lugejale tellida raamatuid, plaate, vms talle sobivasse meie raamatukogu teeninduspunkti ja võimalus tagastada lugejale sobivasse teeninduspunkti.

2020. aastal tegime raamatute transiidi analüüsi, et välja selgitada kui kaua on raamatud teel ühest teeninduspunktist teise, kui raamatubuss sõidab kolmel päeval nädalas.

Eestikeelse uudiskirjanduse ajaline teekond hankest laenutuseni on viimaste aastate jooksul vähendatud keskmiselt nädala pikkuseks, mis on väga hea tulemus. Võõrkeelse kirjanduse, eriti venekeelse kirjanduse puhul võib see aeg tarnest sõltuvalt pikeneda.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Raamatukogus on kasutajate käsutuses 124 arvutitöökohta.

Seoses Covid-19 piirangutega- raamatukogu sulgemine eriolukorra ajal, 50% nõue sügisperioodil, jne, langes arvutiklasside ja lugejaarvutite kasutus drastiliselt. Kui 2019.a. oli see näitaja 32 777, siis 2020.aastal 19 432.

Uue teenusena loodi keskkogu IV korruse muusikaosakonda eraldi töökoht Zoomi kaudu (linnaametnikega) suhtlemiseks.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Raamatukogu külastas 2020. aastal ca 30 500 lugejat, see on 3,6% ehk ca 1000 lugejat vähem kui aasta tagasi. Arvata võib, et oma osa mängis siin inimeste soov sotsiaalseid kontakte vältida. Aasta jooksul laenutati 904 880* teavikut (raamatut, CD-d, ajakirja jm), võrreldes eelmise aastaga 14,5 % vähem. *Nimetet laenutuste arvus ei kajastu kohallaenutused ja kevadel ülekirjutatud tähtjad.

Reaalseid külastusi kogunes ligi 450 000, mis on 18% vähem kui aasta tagasi. Ootuspäraselt kasvas raamatukogu virtuaalkülastuste arv (raamatukogu kodulehe, andmebaaside ja blogide külastused), jäädes 1,5% kasvuga siiski tagasihoidlikumaks, kui oleks arvanud. Tõenäoliselt mängis rolli inimeste ekraaniväsimus ja uue veebisisu üleküllus. Virtuaalkülastused moodustasid möödunud aastal 54 % reaalsete ja virtuaalsete külastuste koguarvust.

Tabel 5

Raamatu-kogu	Lugejad 2019	Lugejad 2020	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	31540	30408	-1132

E-kataloogi KRAS-liidese kaudu uuendas oma andmeid 5458 lugejat, lugejaks registreerus 943 kasutajat.

Raamatu-kogu	Külastused 2019	Külastused 2020	Muutus (+-)	Virtuaal-külast. 2019	Virtuaal-külast. 2020	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	547303	449690	-97613	519636	525998	+6362

Raamatu-kogu	Laenut-d 2019	Laenut-d 2020	Muutus (+-)	Päringud* 2019	Päringud* 2020	Muutus (+-)
Linna/maak. rmtk	1230192	1020520	-209672	36534	18346	-18188

Raamatu- kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Linna/maak . rmtk		71		5318 (otse 25)		5293
Sh keskk		39		2718		2693

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Linna/maak . rmtk		1		200		200
Sh keskk		1		200		200

*kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2019	Virtuaalnäituste arv 2020	Virtuaalnäituste külastajate arv 2019	Virtuaalnäituste külastajate arv 2020
Linna/maak . rmtk	2	17		4779
Sh keskk	2	15		1871

Märkus: esimeses lahtris keskkogu koos harukogudega, teises keskkogu arv.

Virtuaalüritusi 20, 4 % (71 üritust 348-st). Virtuaalüritusi sündmuste koguarvust (üritus+koolitus) 13,8 % (72 sündmust 522-st)

Virtuaalürituste, koolituste ja näituste külastusi (YouTube, Facebook, koduleht) ca 10 000. Need ei kajastu raamatukogu virtuaalkülastuste koguarvus. Osa virtuaalnäitusi on väljas kodulehe kirjandusveebis looduna Microsoft Sway keskkonnas.

4.3 RVL teenindus

4.3.1. Tartu Linnaraamatukogust teiste raamatukogude poolt tellitud teavikud

RVL teenust vahendas tehnikakirjanduse osakond. Võrreldes 2019. aastaga suurenes meilt teavikuid tellinud raamatukogude arv 9 võrra, kuid välja saatsime 56 teavikut vähem.

Jätakuvalt oli meie suurimaks tellijaks Põlva Keskraamatukogu. Teistest raamatukogudest tellijate arv jäi samaks (11 lugejat), kuid tellitud teavikute arv vähenes 3 võrra. 2020. aastal saatsime välja 112 raamatut (61 ilukirjanduslikku teost ja 51 erialaraamatut), 2 nooti, 1 filmi, 3 CD/DVD, 20 ajakirja ja 3 ajaleheartikli elektroonilist koopiat (1 lk A3, 3 lk A4).

Saadetiste arvu mõningast vähenemist põhjustas lisaks eriolukorrale ka kevadine postipakkide hinnatõus.

Kokkuvõte:

25 tellija-raamatukogu

142 tellitud teavikut (või koopiaid nende lehekülgedest)

141 saadetud teavikut (või koopiaid nende lehekülgedest)

4.3.2. Tartu Linnaraamatukogu lugejate tellimused teistest raamatukogudest

Kokkuvõte:

11 tellijat (lugejat)

13 tellitud teavikut

13 saadud teavikut

3 saatja-raamatukogu

Tellisime 2 nooti, 2 ilukirjanduslikku teost ja 9 erialaraamatut. Kõik meie tellimused täideti.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Uusi nimetusi lisandus peamiselt ostudena. Komplekteerisime kogu eestikeelse laste- ja noortekirjanduse. Aimekirjandusest kõik selle, mis mõeldud noorele lugejale. Lastele ja noortele mõeldud perioodika valik on napp.

Noortele tellisime rohkem inglisekeelset kirjandust, kuna mitmete populaarsete autorite raamatud tõlgitakse eesti keelde ajalise viivitusega, nõudlus on suurenenud. Annelinna harukogu koomiksi kogu täiendatakse igal aastal.

2.2.1 4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug- d 2019	Lug- d 2020	Muut- us (+-)	Külast- -d 2019	Külast- -d 2020	Muut- us (+-)	Laenu- t 2019	Laenu- t 2020	Muutu- s (+/-)
Linna/ maak. rmtk	9164	8829	-335	141457	103199	- 38258	10383 8	84351	-19487
Sh keskk	3129	2922	-207	87247	64932	- 22315	69899	60907	- 8992

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Laste- ja noorteteeninduses on põhirõhk koolieelikute ja esimese ning teise kooliastme õpilastele. Noortele on suunatud Noorte kirjanduskohvik, Luuleprõmm, lugemissoovituste videod, loovkirjutamine ja omaloomingu võimalused. 2020.a. toimus piirangute tõttu ainult viis noortekohvikut. Väga suurt huvi pakkus juba teist aastat korraldatud noortekohviku Harry Potteri viktoriin, osalejaid oli 100.

Lugemisharjumuste kujundamine algab tööst koolieelikutega, raamatukogul on hea koostöö Tartu linna lasteaedadega, kodustele lastele korraldatakse muinasjutu tunde. Keskkogu laste- ja noorteosakonda on loodud eraldi olemise ruumid väikelastega vanematele ja vanavanematele, kus on küllastajatele nii mänguasjad kui ka raamatud. Teismelistele on väike omaette lebotamise ala.

Lugemishuvi kasvu toetab kindlasti kohtumised kirjanikega, eriti siis, kui sellised kohtumised erinevad tavapärasest või on seotud väikese annuse seikluse ja aktiivse liikumisega nagu nt kirjanduslikud rännakud Mika Keräneniga Supilinna Salaseltsi radadel.

Eriolukorrast mõjutatuna pakkus Tammelinna harukogu lastele ja noortele välja mõeldud suvelugemise programmi. Kolme vanusegrupi kaupa olid olemas raamatute nimekirjad, mille hulgast tuli valida vähemalt kolm. Täidetud teemalehtede esitamisel sai iga loetud raamatu kohta ühe paberist tammelehe, millele tuli kirjutada raamatu autor ja pealkiri ning hinne viie palli süsteemis. Need tammelehed paigutati suurele paberist valmistatud tammepuule, kus siis kõik raamatukogu küllastajad said tutvuda loetud raamatutega ja sealt ka enda jaoks lugemissoovitusi välja noppida. Vastanute hulgas olid esindatud kõik teemad, kuid populaarseimaks osutus seiklusjuttude teema. Enim loetud autoriteks olid Ilmar Tomusk, Martin Widmark, Andrus Kivirähk, Reeli Reinaus, Mika Keränen, J. K. Rowling ja Roald Dahl. Kuna 2020. aasta oli Eesti rahvajutu aasta, siis oli suvelugemise programm sellest inspireeritud ja sisaldas lisaks lugemisteamadele ka vahvaid mõistatusi, mis oli vaja ära arvata.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Statistikatabelid lasteürituste kohta. Noorteüritused on arvestatud statistikas kokku täiskasvanute omadega. Noorteürituste loetelu vt **Lisa 4**

2.3 KESKKOGU JA HARUKOGUDE ÜRITUSED lastele kokku

KK – keskkogus, HK – harukogudes

Üritused	Ürituste arv			Osavõtjate arv		
	KK	HK	Kokku	KK	HK	Kokku

Kirjandusüritused	51 *	59*	110	1845	2429	4274
Teemaüritused	34 *	84*	118	1588	2889	4477
Kokku üritusi	85	143	228	3433	5318	8751
	(-115)	(-74)	(-189)	(-834)	(+438)	(-416)

*Virtuaalseid kirjandusüritusi keskkogus 9 / osav 564, teemaüritusi 5 /osav 1046

Karlova-Ropka harukogus virtuaalseid kirjandusüritusi 7 /osav 564, teemaüritusi 25 / 2036

Kirjanduslikke virtuaalüritusi kokku 16, teemaüritusi 30. Ürituste arv kahanes **46%** (189 üritust vähem), aga osalejate arv kahanes tänu virtuaalürituste järelvaatamisele vaid 416 võrra. Keskmise osalejate arv üritusel ca 38,4 (mullu 22).

2.4 KESKKOGU JA HARUKOGUDE RÜHMAKOOLITUSED lastele kokku

Rühmakoolitus	Koolituste arv			Osavõtjate arv		
	KK	HK	Kokku	KK	HK	Kokku
Ekspeditsioonid	3	6	9	48	107	155
Raamatukogutunnid,	42	41	83	901	892	1793
Ringitöö	6	12	18	85	72	157
Kokku koolitusi	51	59	110	1034	1071	2105
	-60	-54	-114	-1485	-404	-1889

Keskmine osalejate arv koolitusel 19 (aasta tagasi 18). Rühmakoolituste arv kahanes 51%, arvuliselt 114 ettevõtmist vähem.

Piirangute tõttu on sündmuste arvu langus täiesti loomulik, asemele tulnud virtuaalüritused seda peatada ei suutnud. Sündmuste valdkonnas saigi kannatada kõige rohkem laste pool, sest lasteaiad peaaegu kõik ja koolid osaliselt piirangute tõttu oma ruumidest välja ei tulnud. Ühele üritusele ei olnud enam võimalik kutsuda kahe erineva klassi lapsi. Lisaks mõjus kevadel piirangute tõttu peatud ringitöö, mida sügisel ei taastatud (arvutiring Annelinnas, lemmikloomaring). Kooliga ühe katuse all asuvas Ilmatsalu harukogus ainukesena ei vähenenud, vaid hoopis tõusis lastele korraldatud sündmuste arv.

Sündmuste põhiteemad ja suuremad üritused on nimetatud eelmise punkti all.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Liiva tänava hooldekodu oli karantiinis kevadisel haigusperioodil 20. märtsist. Hooldekodusse saadeti karantiini ajal lugemiseks ka valik mahakantud raamatuid. Septembris toimus Liiva tänava hooldekodus tavapärase laenutus. Novembrist läks hooldekodu taas karantiini.

Puuetega inimeste kijas on 22 lugejat, külastusi 162, laenutusi 652. Aasta jooksul külastas Nadežda Savostkina seda laenutuspunkti 32 korda. Ka Puuetega Inimeste Koda oli suletud 16. märts- 11. mai. Juulis oli seal suvepuhkus ja teenindus jätkus augustist alates.

Tähtvere päevakeskuse raamatukogutoas käis 2020. aasta jooksul kokku 206 lugejat. Raamatuid laenutatakse neljapäeviti kahe tunni kooksul. 2020. aastal oli Tähtvere päevakeskus suletud 13. märts- 3. juuni ja novembrist aasta lõpuni koroonahaiguse leviku tõttu. Sellest ka külastuste vähenemine 120 võrra võrreldes eelmise aastaga. Nimekirjas on 50 lugejat, neist umbes 23 käivad vähemalt korra kuus. 2020. aastal tuli juurde 5 uut lugejat ja ühe kuu jooksul tehakse keskmiselt 25 külastust.

Kuigi lugejate arv on aasta-aastalt pisut vähenenud, on püsima jäänud lugejad päevakeskuses igal neljapäeval toimiva raamatukogu omaks võtnud ja peavad selle olemasolu väga vajalikuks. Lugejad on rahul, et saavad oma kodu lähedalt kätte nii uusi raamatuid kui värskeid ajakirju ja tellimisel tuuakse keskkogust juurde ka vanemaid trükiseid. Lisaks raamatute laenutamisele aitab Ago Pärtelpoeg Tähtvere päevakeskuses läbi viia ka üritusi. 2020. aastal alustas tööd raamatuklubi, toimus kolm kokkusaamist: L. Rapp „Minu Tartu”, O. Luts „Kirjad Maariale“, Suvelugemiste muljetusõhtu.

Tabel 7

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	452	1	57

Koduteeninduse kasutajaid on 57, laenutusi 452.

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Tähtvere Päevakeskus	3	37

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Statistiline ülevaade sündmustest

Raamatukogu	Näitused ja	Üritused	Üritustel
--------------------	--------------------	-----------------	------------------

	väljapanekud		osalenute arv
Keskkogu	61 / 105	178	6381
Annelinna harukogu	12 / 74	22	482
Tammelinna harukogu	15 / 18	77	1214
Karlova-Ropka harukogu	9 / 5	60	3432
Ilmatsalu raamatukogu	5 / 12	11	761
Kokku	102 / 214	348	12270

ÜRITUSED VÕRDLUS 2018 –2020

Aasta	Arv/osalejad Kokku	Arv, osalejad Noored, täiskasv.	Arv, osalejad Lapsed
2018	465 / 13352 + 6 / - 703	153/ 6449 -2 / +769	312 / 6903 +8 / - 1472
2019	559 / 14765 +94/ +1513	142/ 5598 -11/-851	417/ 9167 +105/+2264
2020	348 / 12 279 (-211/ -2505)	120 / 3519 (-22 / -2079)	228 / 8751 (189 / -418)

NÄITUSED VÕRDLUS 2018 –2020

Aasta	Kunsti- näitused	Raamatu- näitused	Virtuaal- näit.	Kokku
2018	71	33	2	106
2019	68	28	2	98
2020	52	33*	17	102

* sh rändnäitused 2020. a. 4 VEVRO-s, 11 kirjandusnäitust harukogudes

Ürituste arv vähenes 25%, arvuliselt 211 võrra (täiskasvanud -22, lapsed -189). Näituste arv tänu virtuaalnäitustele isegi kasvas 4 võrra (98-lt 102-le).

Sündmuse toimus aasta jooksul (st üritused ja koolitused lastele ja täiskasvanutele kokku) **522, osavõtjaid 15 159** (eelmisel aastal 938, osavõtjaid 20 608). Sündmuste koondarv kahanes 44%, arvuliselt **416** võrra, osalejate arv aga kõigest ca 5 500 võrra (osaliselt kindlasti tänu virtuaalsündmuste järelvaatamise võimalusele).

Nii palju, kui olud lubasid, jätkasid tööd kõik meie traditsioonilised sarjad: UNESCO kirjanduslinna egiidi all toimuvad tegevused, kirjanduskohvikud, kohtumisõhtud Petrone Prindi autoritetega, Toomas Jüriado reisijutud, keelekohvikud (eesti ja prantsuse), seemneraamatukogu loengud, TÕN-i koolitused, ettelugemised koerale, jututunnid lastele jne. Septembris toimusid Tammelinna päevad, mille avaürituse käigus kuulutati pidulikult avatuks ka Tammelinna raamatukogu tegevustuba. Bluusikuu ja raamatukogupäevad said toimuda, kirjandusfestival Prima Vista toimus kevade asemel sügisel septembris ja novembris. Raamatukogus esinesid kirjanikud Tiit Aleksejev, Meelis Friedenthal, Andrus Kivirähk, Susan Luitsalu, Valdur Mikita, Jaanus Vaiksoo, Kairi Look, Tuul Sepp jt, aga ka muusikud Andres Roots ja Kaisa Ling, loodusteadlased Peep Männil ja Jüri Kamenik.

Täiesti jäi ära raamatukogu sünnipäeva kultuurinädal, Prima Vista pargiraamatukogu ja välisautorite programm meie majas, rannaraamatukogu, Tammelinna kodukohvikute päev.

Statistika põhjal oleme me tagasi aastas 2010 – 2012. Ka siis tundus, et raamatukogus toimub päris palju sündmusi. Sündmuste arv on juba aastaid olnud võimaluste piiri peal – 10-15 sündmust nädalas. Sunnitud aja mahavõtmine aitas ehk aru saada, mis on oluline ja mis vähem oluline. Teisalt aitas see teadvustada, kui tähtsad on inimeste jaoks kokkusaamised, füüsilises ruumis toimuvad kohtumised. Ühtlasi sai selgeks, et kõikvõimalikud online- ja hübriidüritused on tulnud selleks, et jääda. See on valdkond, mida tuleb arendada, kus on veel palju õppida, kui soovime, et meie virtuaalüritus või veebiülekanne oleks ka nauditav vaadata.

4.6.1 kohalikul tasandil

Jätkusid UNESCO kirjanduslinn Tartu egiidi all toimuvad tegevused: kuuendaks Tartu lastekirjanduse auhinna laureaadiks sai Tuul Sepp raamatuga „Allikahaldjas“, ja lastekirjanduse auhinna võitnud raamatut jagati kõigile linna 4. klasside õpilastele.

Kirjandusfestivalil Prima Vista korraldasime kodumaise programmi, laste ja noortefestivalile kutsusime esinema lastekirjanduse auhinna tänavuse laureaadi ja nominendid.

Linnaraamatukogu oli üks Prima Vista ja lastekirjanduse festivali peakorraldajatest. Prima Vista juhatause esinaine oli Annika Aas meie raamatukogust.

Andmebaasi „**Tartu ilukirjanduses**“ põhjal väljatöötatud kirjanduslikud matkad viisid huvilisi neljale erinevale jalutuskäigule kokku kuuel korral ja olid väliüritusi soosival aastal väga populaarsed. Matkad toimusid koostöös linnamuuseumiga, ajalooline pool neilt, kirjanduslik meilt. Iseseivalt said huvilised marsruute läbida mobiilirakenduse TartuFic abil. Raamatukogu lõi kaasa mitmel ülelinnalisel festivalil või nädalal (Intellektika mess, tudengipäevad, Tartu linna päev, Autovabaduse puistee, Tammelinna päevad, TÕN).

2020. aasta lõpus ühinesime Tartu LV algatatud Tartu koolidele suunatud aktiivõppeprogrammide hankega humanitaar- ja sotsiaalvaldkonnas. 2020. aasta lõpus esitasime pakkumuse esialgsed materjalid, tegelik töö jääb aastasse 2021/2022.

4.6.2 riiklikul tasandil

Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt ellukutsutud esimesele kooliastmele mõeldud lugema kutsuv projekt „Lugemisisu”. 2020.a. liitusid selle projektiga lisaks keskkogule ka harukogud.

Traditsiooniline Algupärase lastekirjanduse päev toimus sel aastal virtuaalselt. Populaarne oli üle-eestiline Noorte Luuleprõmm. Meie raamatukoguhoidjad aitasid kaasa Lugemisühingu algatatud „Hea Lasteraamatu” ja „Hea Noorteraamatu” leidmisele. Oleme ikka läbi viinud kohalikke eelvoore nii vabariikliku ettelugemisvõistluse kui 4. klasside kirjanduse tundmise vabariiklike võistluste raames. Oleme esitanud kandidaate Parima Lasteraamatukoguhoidja nimetusele ja aidanud nominentide hulgast leida esikoha omanikku.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Jätkasime osalemist Slovakkias rahvusvahelisel 6-15 aastaste õpilaste eksliibrise joonistamise võistlusel. Koordinaatoriks on Slovakkias, Hlohovecis asuv mittetulundusühing AD Personam Hlohovec. 2020. aastal kuulutati välja uus teema „Having wings, we can fly”. Nagu ikka tõlkisime võistluse tingimused ja saatsime info koolide kunstiõpetajatele. Kaasasime Tartu Laste Kunstikooli ja meiega ühines kunstikool Harjumaalt.

Teoks sai üheksas virtuaalne jõulukaartide näitus meie raamatukogu kodulehel, kus osalesid Tartu ja Celje (Sloveenia) lapsed.

Prima Vista väliskülaliste vastuvõtmise nimel tegime koostööd välisriikide esindajate, pikaajsete partnerite Poola Suursaatkonna ja Saksa Kultuuri Instituudi /Goethe Instituudiga, Prantsuse ja Rootsi Suursaatkonnaga. Paraku jäid küllakutsutud autorid pandeemia tõttu tulemata. Näitusi vahendasid raamatukokku Rootsi ja Tšehhi saatkonnad. Meie koostööpartnerite seas on Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus, Ungari Instituut ja Soome Instituut.

Aasta jooksul toimus 7 eesti keele kohvikut, mis on mõeldud inimestele, kelle emakeeleks pole eesti keel. Kohal käis vene rahvusest inimesi, ukrainlasi, soomlasi, bulgaarlasi- nii siin riigis kauem elanud kui uus-sisserändajaid.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Statistiline ülevaade

Raamatukogu	Kasutajakoolitus rühmale	Kasutajakool individuaalne	Osalejaid rühm.	Osalejaid ind.
Keskkogu	83	1251	1637	1254
Annelinna harukogu	20	7	219	7
Tammelinna harukogu	22	15	387	9
Karlova-Ropka harukogu	36	7	298	7
Ilmatsalu raamatukogu	13	4	348	4
Kokku	174	1264	2889	1281

RÜHMAKOOLITUSED VÕRDLUS 2016 – 2020

Aasta	Arv/osalejad Kokku	Arv, osalejad Noored, täiskasv.	Arv, osalejad Lapsed
2018	285 / 4533 +86 / +397	156 / 1748 +86 / + 545	129 / 2785 0 / - 148
2019	379 / 5843 +94 / +1310	155 / 1849 -1 / +101	224 / 3994 +95 / +1209
2020	174 / 2889 (-205 / -2960)	64 / 784 (-91 / - 1085)	110 / 2105 (-114 / -1889)

Piirangute tõttu said kõige suurema tagasilöögi just koolitused, lastele ja täiskasvanute arvestuses kokku 54 % vähem kui aasta tagasi (täiskasvanutele 59 % ja lastele 51%).

Aasta alguses jõudis toimuda neli menukat loengut seemneraamatukogu sarjast „Vaata aeda“ (pojengid, elulõngad, roosiaed, kevadlilled), oktoobris saime läbi viia ka koolitused TÕNi raames (Kodaniku e-teenused, nutiseadme õpe seenioritele , lõbus õmblemine jne).

Tehnikaosakond koolitas 3D printerite kasutamisest huvitatuid. Kolleegidele mõeldud ettekandepäev „Digiteemadest rahvaraamatukogus“ toimus digitaalselt.

Suur osakaal on individuaalkoolitustel. Teenindustöö käigus antavatele konsultatsioonidele lisaks toimub üha enam konkreetsetel teemal pikki (1h ja enam) koolitusi.

Raamatukogus töötas 8 ringi: täiskasvanutele (meisterdamisklubi keskkogus, õmblus- ja joogaring Annelinnas, Karlovas kunstiring ning veebruaris alustas käsitööring, noortele 3D mudeldamisring keskkogus ning lastele (lemmikloomaring keskkogus ja küberring Annelinnas. Ringitöö lõppes poolest märtsist ja see on koolituste arvu märgatavalt kahandanud. Sügisel ei taastunud, sest eelarvet kärbiti.

Peamised kasutajakoolituse sihtrühmad on õpilased, eakad, lasteaia õpetajad, koduloo huvilised.

Täiskasvanud õppija nädal toimus 2020.a. 7.-16 okt., kus osalesime individuaalkoolitustega eakatele. Käidi õppimas nii arvuti, tahvelarvuti kui nutitelefoni kasutamist. Kokku oli 5 koolitust külastajatele, üks sisekoolitus ja üks õpituba. Annika Hramov koostas ja viis läbi koolitused "Nutiteejuht algajale koduloohuvilisele" ja Kodaniku e-teenused. Viimatinimetatud koolitust viidi läbi ka Annelinna harukogus.

Regulaarselt tutvustati andmebaasi „Tartu ilukirjanduses“. Individuaalkoolitusi toimus 2020. aastal vähem, sest kevadel oli raamatukogu lugejatele suletud, ka sügisel oli soovitus üritusi ja koolitusi mitte korraldada. Individuaalkoolitustel saadi teadmisi e-maili ja nutitelefoni kasutamise kohta. Õpiti fotode saatmist, e-piletite ostmist, digiloo ja e-patsiendi portaali kasutamist jms. Koolitust tehti nii lauarvuti, sülearvuti, tahvli ja nutitelefoni.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Jooksev info raamatukogus toimuva kohta (sündmused, näitused, uudised raamatukogu teenustest) jõuab operatiivselt raamatukogu kodulehele ja sealt automaatselt Tartu Kultuuriaknasse, samuti raamatukogu Facebook'i lehele. Kirjandusüritustest saatsime info ka UNESCO kirjanduslinna Tartu kodulehele haldajatele.

Kord nädalas läks info kohalikule ajalehele Tartu Postimees, ja 4-5 raadiojaamale, sh ERR-i kohalikule stuudiale. Tartu Postimehelt tellime ka tasulisi teateid sündmuste infoga. Aasta jooksul koostati 22 pressiteadet (lisaks koostas ühe ASO), mis saadeti alates BNS-ist kõigile olulistele meediaväljaannetele. Vastavalt sisule saadame pressiteateid Õpetajate Lehele, Müürilehele, portaali Koolielu, Maalehele.

Oluline teavituskanal on kahtlemata Facebook. Samas ei ole tähtsust kaotanud kõikvõimalikud listid – õpetajate, kolleegide, kirjandushuviliste, ülikooli õppetoolide, muuseumide jne. Tulemuslik on turundus koostööpartneritega kahasse, mil üritus saab sisuliselt topeklame, näiteks Prima Vista üritused, Teadlaste öö üritus, Petrone Prindi vestlusõhtud, välisesindustega tehtud üritused. Reklaami avalikus linnaruumis, nt OÜ Digiekraanid vahendusel kaubanduskeskustes, me eelmisel aastal ei tellinud.

Trükireklaam on samuti kasutusel – plakatid, flaierid, kutseid saadame FB-s või meili teel. Postrid on lisaks raamatukogule väljas linna teistes kultuuriasutustes, ülikooli õppehoonetes ja ühiselamutes, aeg-ajalt ka koolides. Avalikku linnaruumi reklaamitulpadele lähevad postrid kõige suuremate ürituste puhul (eelmisel aastal Prima Vista).

Meie poolt Prima Vistale kutsutud väliskülaliste uute tõlgete, Jean Echenozi „Jooksu“ ja Klaus Modiki „Keyserlingi saladust“ arvustas-tutvustas ajaleht Sirp (pakkujaks A. Aas ja L. Jahilo). Ajakirjale Akadeemia vahendasime K. Modicki essee „Tühik. Teel Eduard von Keyserlingi juurde“, mis ilmus väljaande aprillinumbris. Tartu Postimees avaldas arendusjuhi Mai Põldaasa arvamust „Linnaraamatukogu kriisiõppetunnid“.

ERR-i saated AK ja Prillitoos kajastasid Tartu rahu linnaretke, mille läbiviijaks oli kirjanduslike matkade tandem Ants Siim linnamuuseumist ja Ülo Treikelder meilt. ERR-i saatele „Suud puhtaks“, mis käsitles pseudoteaduslikku kirjandust, andis intervjuu erialasaali raamatukoguhoidja Jaroslava Šepel, Seili Ülper esines Roald Johanssoni saates „Roaldi reisid Eestis“

Raadiojaamad tundsid huvi karantiiniaegse töökorralduse ja Tammelinna raamatukogu üleskutse vastu lugejatele (jagada telefonitsi või meilitsi mälestusi ja lugemiselamusi), vastavatud käsitööklubi, seemneraamatukogu, viiviste, Jaanus Vaiksoo esinemise vastu. Ulmeajakirjas „Reaktor“ leidsid äramärkimist mitmed raamatukogu ettevõtmised.

Tavaliselt domineerivad kohalikus ajalehes Tartu Postimees avaldatud uudistes või artiklites raamatukogus toimuvad sündmused ja näitused, siis möödunud aastal oli neidki, aga hoopis rohkem raamatukogu töökorraldust ja arendust käsitlevaid uudiseid. Pikemad artiklid või intervjuud tutvustasid lastekirjanduse auhinna võitjat Tuul Seppa, nutirakendust Tartu Fic, Tammelinna harukogu tegevustuba ja raamatukogule nutikapi soetamist.

Uusi trükiväljaandeid ei olnud. Kauplustes olid saadaval aga meie koostatud kirjanduslikud teejuhid „Kirjanduslikud (eksi)rännakud Tartus“ ja „Emajõe pääl. Hajakirjanduslikud rännakud Emajõel“. Müügil on veel ka meie väljaantud heliplaat „Lutsuvad kivid“.

4.9 Andmebaasid.

Tartu linnaraamatukogu lisab kirjeid ISE andmebaasi skoopidesse Tartu kodulugu, Tartu Personaalia ja Tartu Linnaraamatukogu. Kirjed seotakse ka ISE teemabaasidega.

Meie raamatukogus koostatav andmebaas Tartu kodulugu on oma 109440 kirjega ISE kõige suurem teemabaas.

Andmebaasid DRUPALis

Andmebaas „Tartu ilukirjanduses“ sisaldab kokku 9301 kirjet, aasta jooksul lisandus 420 kirjet, neid sisestas põhiliselt Katrin Raid. Aastas külastati andmebaasi 16680 korda.

Andmebaasi tekstide põhjal koostati neli uut kirjanduslikku jalutuskäiku. Kahjuks ei saanud mõnda neist füüsiliselt teha piirangute tõttu kevadel. Mõttes ja katsena töös on eraldi osana andmebaasi lisada nõ abitekste „lahtisi lehti“ mis sisaldavad huvitavaid fakte, mälestuskilde, mis ei ole otseselt ilukirjandus. 2020. aasta lõpus tuli semiootikatudeng Rene Kiis praktika raames uurima andmebaasi märksõnastamist. Praktika juhendaja Katrin Raid.

Kevadel telliti Tartu Linnavalitsuse näidisteks viis teksti Tartu linnaruumi.

Lasteluule ja muinasjutu andmebaas ARKAADIA – sisaldab 22 302 kirjet, aastaga lisandus 500 kirjet. Koostab laste- ja noorteosakond. Aastas külastati 119348 korda. Jätakuvalt on see andmebaas üks külastatavamaid raamatukogus. Kindlasti on oma osa sellel, et Arkaadia on kasutajatele tuttav, sinna jõutakse otse kodulehte kasutamata.

Muusika andmebaas sisaldab 12399 kirjet, aastaga lisandus 740 kirjet. Koostab muusikakirjanduse osakond. Aastas külastati 887 korda.

Ostetud andmebaasid ja perioodilised väljaanded:

EBSCO, The Grove Art, The New Grove Dictionary, Naxos Music library, Keelevara, TEA-entsüklopeedia. Loobusime Äripäeva käsiraamatutest, mille hind oli väga kõrge ja kasutatavus äärmiselt väike. Aprillikuuni kehtib Personali käsiraamatu tellimus.

Sisuloome. Koduleht. Blogid. Sotsiaalmeedia

Veebikülastused (virtuaalkülastused) jagunevad kodulehe (sh ka andmebaasid) ja blogide vahel. Statistika puhul eristatakse külastust ja vaatamist (paralleel: külastus ja laenus). Kui näiteks Luuleleiu blogi külastaja loeb kolme luuletust, siis statistikasse läheb üks külastus, aga kolm vaatamist.

Raamatukogu veebikülastusi oli 2020. aastal kokku 527 732 (2019. a. 519 636), seega 8096 külastust rohkem, Kasv 1,5 % on siiski tagasihoidlikum kui oleks arvanud. Tõenäoliselt mängis rolli inimeste ekraaniväsimus ja uue veebisisu üleküllus.

Koduleht koosneb mitmest osast: põhileht, laste- ja noorteleht, kirjandusveeb (edetabelid, kirjandusauhinnad, osa virtuaalnäitustest jms) ning raamatukogus koostatavad andmebaasid (Teele e. Tartu ilukirjanduses, Muusikakogude ühendus, Arkaadia (lasteluule ja muinasjutud), Seemneraamatukogu jne). Reaalsete ja virtuaalsete külastuste koguarvust moodustasid virtuaalkülastused 54% (aasta tagasi 48,7%) ning füüsilised, reaalsed külastused 46 %.

E-kataloogi ESTER, artiklite andmebaasi ISE (sisaldab raamatukogus koostatavaid andmebaase Tartu kodulugu ja Tartu Personalia) ning raamatukogu Facebooki lehe külastusi

pole võimalik realselt kokku lugeda ja esitatud arvudes ei sisaldu. YouTube'i kanali külastused – kokku 77 338 – juhendist lähtudes samuti statistikas ei kajastu. Neist ca 10 000 olid raamatukogu virtuaalürituste või näituste järelvaatamised, mis raamatukogu virtuaalkülastuste üldarvus praegu ei kajastu.

	2018	2019	2020	Muutus 2020
Koduleht: kirjandusveeb andmebaasid	359 137	355 963	361 647	+5684
Sealhulgas põhileht	185 776	181423 (291 432)	187 153 (308 709)	+5730 (17 277)
Sealhulgas (Sh) Laste- ja noorteleht	22544	24963 (38708)	14 228 (24405)	-10 735 (-14 303)
Sh kirjandusveeb, st edetabelid, auhinnad jm	8488	9840 (20 278)	12 282 (25 645)	+2442 (+5367)
Sh andmebaas Tartu ilukirjanduses	23 310	11511 (45874)	16 680 (60 177)	+5169 (14 303)
Sh lastekirjanduse andmebaas Arkaadia	109 374	118 548 (397 505)	119 348 (385 190)	+800 (-12 315)
Sh JutuPeatus	5686	5833 (10061)	6387 (9864)	+554 (-194)
Sh Seemneraamatukogu,	990 (2823)	2030 (4571)	3657 (7874)	+1627 (+3303)
Sh EMKÜ muusikaartiklit reg.	2989 (6748)	1815 (6351)	1912 (9080)	+97 (+1729)

2019 ja 2020 tulbas on sulgudes vaatamiste arv, st ühe külastuse käigus vaadatakse mitut erinevat asja.

Kodulehte koos tema alajaotustega külastati 361 647 korda, üle 5684 korda rohkem kui aasta tagasi. Põhilehte külastati tänavu 187 153 korda (+5730), Veebilehtede ja andmebaaside külastused ja vaatamised kasvasid mõõdukalt, ainult laste- ja noortelehte tabas suur langus 47% (-10 735). Üks põhjus on ilmselt õpilaste distantsõpe, mis väsitab lapsed ära ning teiste tegevuste jaoks veebis enam huvi ei jätkunud.

Blogi	2019 vaatam	2019 külastused	2020 vaatam	2020 külastuse d	Muutus 2020 vaatam	Muutus 2020 külast
Lugemissoovitused	67 058	36 464	80 786	38 922	+13 728	+2 458
Luuleleid	377 911	91 817	340 962	90 368	-36 949	-1449
Filmiblogi “Loe seda, mida sa filmis ei näinud”	24 761	14 761	16 046	11 118	-8 715	-3643
Nädala autor	6 525	4 916	7 204	5 249	+679	+333
Lit. portal (v.K.)	2 106	1377	1 615	1079	-491	-298
Lemmiklooma blogi	2330	2330	1 734	1734	-576	-576
Raamatukrati	1642	1642	5 177	5177	+3535	+3535

lugemisblogi						
Head lasteraamatud	14065	7682	14 930	6339	+865	-1343
Teised blogid *		xxxx		xxxx		
Kokku	-	163 673		166 085		+2412

Blogide tabelis on näidatud blogide külastuste muutus (osadel)

*Teised alla kuuluvad Raamatukratt otsib omaloomingut, Stalkerid, Juhan Liivi luuleauhind. 100 aastat 100 raamatut, Lutsuvad kivid, Karlova raamatukogu ning Viikingite jälgedes.

Kui vaadata blogide tabelit, siis blogide külastatavus on ca **1,45%** tõusnud, samas taktis kodulehe külastustega. Virtuaalkülastustest moodustasid blogikülastused nagu aasta varemgi kolmandiku (31, 5 %),

Väga hästi läks lugemissoovituste blogil, mida külastati 38 922 korda, mis on kõigi aegade rekord. Blogisse lisandus 192 postitust, seda on palju rohkem kui eelmistel aastatel (nt 2019. a 71). Ilmselt on postituste arv ka külastuste kasvu põhjus. Postituste kasvu soodustas kindlasti kevadine karantiin, mille tõttu tekkis paljudel kolleegidel lisa-aega. Kõige rohkem soovitusi kirjutati tõlkeilukirjanduse kohta. Luuleleiu blogi (120 postitust), filmiblogi (80 postitust) ja Heade lasteraamatute blogi (53 postitust) külastati aga veidi vähem kui aasta tagasi. See-eest kogus populaarsust Raamatukrati lugemisblogi (laste- ja noorteraamatute soovitused).

5. 2021. aasta tegevused

2021.a. jätkame kontaktivaba teeninduse laiendamist. Valmistume RFID- kasutusele võtuks (kogude tööprotsesside analüüs ja teenuse disain). Teeme koostööd Tartu SÜKU (Südalinna Kultuurikeskus) meeskonnaga.

2021.a. prioriteetide hulka kuulub töötajate tööruumide – ja tingimuste parandamine.

2020. aastal tellis raamatukogu disainifirmalt Tuumik uue visuaalse identiteedi kujundamise (logo, veebiväljannate päised, plakatipõhjad jm). 2021. aastal seisab ees uue kujunduse kasutusele võtmine. Tänavu saab uue näo ka raamatukogu koduleht, arendustegevus on juba käivitunud.

Sügisel liitus raamatukogu ülelinnalise aktiivõppe programmide hankega. Pakkusime välja 17 erinevat programmi, mille seast koolid võivad valida oma õpiülesannete mitmekesistamiseks vajaliku või huviäratava.

Sündmuste osas on prioriteet kahe kirjandusfestivali ettevalmistamine ja korraldamine – Prima Vista kevadel ning laste- ja noortekirjanduse festival sügisel. Kolmandana on oluline lastekirjanduse auhinna väljaandmine.

Koostajad Merike Karolin, Linda Jahilo

Direktor

Krõõt Kaljusto-Munck /allkirjastatud digitaalselt/

3

4 LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Tartu Linnaraamatukogu	64	963	4845,88

Lisa 1.1 Tartu Linnaraamatukogu töötajate koolituste loetelu

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv	Koolitustundide arv
kontsertloeng „Harlemi renessansi bluus“	Kaisa Ling	1	2
aastakonverents „Peaosas vaataja : Vanemuine 150”	Eesti Teatriuurijate Ühendus	1	8
Enesehindamine	TalTech	1	8
virtuaalne emakeelepäev „Keel ja identiteet”	Eesti Rahvusraamatukogu	1	8
PowerBI	Primendi	1	16
Sharepointi webinar	Primendi	1	8
Bibliograafiapäev	Eesti Rahvusraamatukogu	1	8
Teams webinar	Primendi	2	8
Sekretäride päev	TK Koolituskeskus OÜ	1	8
Cyber Hygiene e-õppe kursus	ByteLife Soluons OÜ	100	8
Algupärase lastekirjanduse päev "Ridade vahele peidetud“.	Tartu Linnaraamatukogu	11	8
CHFI - Computer Hacking Forensic Investigator	Äripäev AS	1	40
koolitus "Hakkame santima"	Eesti folkloorinõukogu	2	16

Eesti mäluasutuste suveseminar, Vihula mõisas	Eesti Rahvusraamatukogu	1	16
Kutsekoolituse I moodul	Eesti Rahvusraamatukogu	2	32
Kutsekoolituse III moodul	Eesti Rahvusraamatukogu	1	32
Juhtimisalane koolitus "Juhtmeeskonna tugevdamine"	Eesti Rahvusraamatukogu	1	8
Building HPE Hybrid IT Solutions (Rev. 18.41)	HPE Education Services	1	40
Tuletõrjeõppus Annelinnas	Tartu II Muusikakool, Tartu Linnaraamatukogu	10	4
21. sajandi raamatukogu	Creativity Lab Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing	3	32
XIII teadus- ja erialaraamatukogude päev	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing	1	8
ettekandekoosolek „Kalju Lepik 100 + Bernard Kangro 110”	Karl Ristikivi Selts	1	8
Tuleohutuse teooria koos evakuaatsiooniõppuse ja tulekustuti harjutusega	Täienduskeskus	16	6
Koolitajate mittekongress	ETKA Andras, EPALE Eesti keskus	4	8
Aruba OS-CX Switching Fundamentals, Rev. 20.21	HPE Education Services	1	40
ITIL® 4 Foundation	HPE Education Services	1	24
CoBal 11 – The Impact of Libraries in the society	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing	2	8
Kultuurikompass „Erivajadused ja ligipääsetavus kultuurile“	Eesti Kultuuripealinn 2024	1	4
rahvaraamatukogude suveseminar "Raamatukogu kui kogukonna siduja"	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing	2	24
Tööõiguse veebiseminar	Addenda OÜ	1	2
Aruba Clearpass Fundamentals	HPE Education Services	1	24

Nordic IUG	Webex	3	8
Teenusedisain „Avaliku ruumi disain inimkeskseks”	Eesti Rahvusraamatukogu	3	8
Eesti mäluasutuste suveseminar	Eesti Rahvusraamatukogu	1	16
EC Council Certified SOC Analyst	EC-Council	1	24
Ettekandepäev "Jaan Kross 100"	Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Üliõpilaste Selts	3	8
Ilon Wiklandi kohvernäituse "Pikk-pikk teekond" koolitus	Eesti Lastekirjanduse Keskus	3	8
Efektivne sisuturundus	Tartu LV ettevõtlusosakond	4	4
EC Council Computer Hacking Forensic Investigator	EC-Council	1	40
TACO219 DigiTarkuse e-kursus	Tallinna Tehnikaülikool	2	156
EMKÜ sügiskoolitus	EMKÜ	1	8
Piirkondlik seminar "Kuidas täis-kasvanud õpivad ja kuidas neid tõhusamalt õpetada."	ETKA Andras	8	40
Balti raamatukoguhoidjate 11. kongress	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing	1	8
Tööõiguse veebitreff	Addenda	3	8
Ettekandepäev „Digiteemad rahvaraamatukogus“	Tartu Linnaraamatukogu	10	8
Kirjapäev	Tartu Ülikooli raamatukogu	4	4
Vanemaealiste digimentorlus	Tallinna Ülikooli Digitehnoloogiate Instituut	1	32
Sibula päev „noored lugejad”	Tallinna Keskraamatukogu	11	8
Open Shot Video Editor	Videokoolitus	1	20
Oskar Kallase päev	Eesti Kirjandusmuuseum	1	8

Efektiivne e-koolitamine - parimad praktikad	Arendustöö Ümarlaud	1	8
AWS Cloud Practitioner	Udemy	1	13
vebinar „kuidas videokoosolekut ette valmistada?“	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing	2	2
seminar „Tööstress ja läbipõlemine“	ERÜ noortekogu	3	8
ERÜ UMT mõttetalgud vol 7 "Raamatukogu ruum kui teenus"	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing	1	2
veebiseminar "Kuidas end keerulisel ajal toetada" (Maire Riis)		2	2
seminar “Kuidas tekib soov õppida”	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing, Creativity Lab	4	8
XVII üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing	7	8
koolitus loojutustamisest	Piret Päär	2	4
Lugude jutustamine	Eesti Lastekirjanduse Keskus	2	6
virtuaalne ettekandekoosolek „Väliseesti kirjanduse tähtsündmused : Kalju Lepik 100, Bernard Kangro 110, Kirjanike Kooperatiiv 70”	Eesti Teaduslik Selts Rootsis	2	8
seminar “Interaktiivsed raamatukogutunnid ja harivad on-line mängud”	Tallinna Keskraamatukogu	3	16
Koolitus „Laps kirjanduses“	Eesti Lastekirjanduse Keskus	2	8
Lugemisisu 2020/2021 stardikoolitus	Eesti Lastekirjanduse Keskus	8	6
	kokku	249	919
Koolitusreisid	osalejate arv		
Õppereis Viimsi ja Jõgeva raamatukogudesse	56		
Delta külastus	15		

Sisekoolitused:

Koolituse teema	Osalejate arv
raamatukogu infopäev	98
Evakuatsioonioõppus raamatukogu peamajas	30 + 60 raamatukogu külastajat
Evakuatsioonioõppus Annelinna harukogus	4 + 19 raamatukogu külastajat
õpitund "Raamatunäitus Instagrammi" (Annika Hramov)	4
Karlova harukogu sisekoolitus, ülevaade loetud kirjandusest	5
Raamatukogu infosüsteemi kasutamise väljaõpe uutele töötajatele (Küllike Lutsar)	4
LR kasutuseeskirja, põhimääruse, töösisekorra ja sularahaga töötamise eeskirjade, töökaitse ja tuleohutuse, infosüsteemi kasutamise juhendi ning raamatukogu erinevate osakondade töö tutvustamine uutele töötajatele (Ewa Roots)	5

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

ettekanded, loengud, koolitused

8.01. Lühiettekanne „Lehitsedes Valentina ja Oskar Lutsu albumit” kirjandusõhtul „Oskar Luts 133” – E. Pormeister ja Oskar Lutsu muuseumi kuraator Meeli Väljaots (Tallinna Kirjanike Maja)

17.02 Bibliograafiapäev TLÜ Akad. Rmtk-s: H. Jürma ettekanne „Meie Tartu. Koduloobibliograafia ja linnaruum“

20.05. Ettekandepäev „Digiteemad rahvaraamatukogus“. Virtuaalne ettekanne „Põgus pilguheit valikule Tartu Linnaraamatukogu veebiväljunditest“, Tiina Sulg

03.09. Ülevaade uuemast laste ja noortekirjandusest Tartumaa raamatukoguhoidjatele, Ädu Neemre.

18.07. Tempel, Mairi „Romaanivõistluse eel ja järel” – (Ulmefestival Estcon 2020 Udu talus)

23.09. Tempel, Mairi „Eesti kirjandusblogide vestlusring” – Tartu Kaubamaja Apollos (Prima Vista raames)

23.10. Tempel, Mairi Raamatuesitlus – Manfred Kalmsten „Raske Vihm” ja Heinrich Weinberg „Tõrkeotsing” – Kirjandusklubis Salong (sarja „Õhtud eesti ulmega” raames)

22.10. Balti raamatukoguhoidjate 11. kongress: lühiesitlused „What could Tartu City Library pass on to the smartguy in the pocket?” Tiina Sulg ja Laura Loolaid „Clerk at Computer Lab of Tartu Public Library“

22.09. Viivi Luige luuleõhtu „Korjata varjud ta teelt...” festivalil Prima Vista, 1/3 luulekavast koostas ja esitas E. Pormeister (Tartu Ülikooli kohviku kaminasaal)

21.10. „Kalju Lepik 100” – ettekanne ja raamatuväljapanek, T. Tarik Tartu Bibliofiilide Klubis (Tartu Kirjanduse Maja)

30.11 ELNET Konsortsium-TÜR kirjepäev „Kuidas lihtsustada oma tööd ja olla tulemuslikum (Nimenormide kopeerimisest)” Tamara Kozõreva

Jõululinna valgusküla Kirjanike kodu ekraanitekstid Tartu kirjanduselust (Tiina Sulg, Halliki Jürma, Ülo Treikelder).

Ago Pärtelpoeg klubis Rändlind: ettekanne enda koostatud raamatutest „Elamise pikad varjud“ (dr Heino Noorest) ja „LainePeep, direktriss“

PUBLIKATSIOONID

Põldaas, Mai „Linnaraamatukogu kriisiõppetunnid“ - Tartu Postimees 24.04.2020

Jahilo, Linda „Tartu lastekirjanduse auhind ehk Lapsepõlve auhind (2020) – Raamatukogu, Nr 4, 2020, lk. 17 -19

Pormeister, E. Keravälg ja ema. Märkmeid Eeva Pargi raamatust „Minu kuninglikud kaelkirjakud”. – Looming, 2020, nr 4, lk 573-579

Pormeister, E. Igavene otsimine : teekond iseendani. Intervjuu Jaak Jõerüüdaga. – Akadeemia, 2020, nr 7, lk 1246-1277

Viivi Luik. Ma näen aega : vestlus Eve Pormeisteriga. – Raamat: Selle kevade tervitus. Tallinn : SE&JS, 2020, lk 147-175 (4.05.2018 Tartu Linnaraamatukogus toimunud kohtumisõhtu ning E. Pormeisteri Loomingus ilmunud artikli põhjal)

Tempel, Mairi. „Ulme – millest me räägime?” (kogumik „Fändomi sünd” Eesti Ulmeühing 2020)

Veebimaterjale:

Jahilo, Linda Raamatusoovitused Goethe Instituudi rahvusvahelisesse portaali „Bücher, über die man spricht“ (Raamatud, millest kõneldakse): Angela Lehner „Vater unser“ ja Hans Platzgumer „Willkommen in meiner Wirklichkeit“ - Kevadväljaanne 2020, saksa ja eesti keeles. <https://www.goethe.de/ins/ee/et/kul/sup/bud/21866054.html>

<https://www.goethe.de/ins/ee/et/kul/sup/bud/21866124.html>

K. Kleimanni lugemissoovitused portaalis „Apollo raamatublogi”:

Christine Leunens. Vangistatud taevast (2019):

<https://raamatud.elu24.ee/6904985/uks-vaga-raske-raamat-aga-hea>

William Boyd. Sulnis hellitus (2019): [https://raamatud.elu24.ee/6982184/raamat-mille-
autoril-on-naise-nahka-pugemine-vaga-hasti-onnestunud](https://raamatud.elu24.ee/6982184/raamat-mille-autoril-on-naise-nahka-pugemine-vaga-hasti-onnestunud)

Mairi Tempel, artiklid, arvustused

„Eesti noorteulme aastal 2019” (veebiajakiri Reaktor veebruar 2020)

„Romaanivõistluse eel ja järel” (veebiajakiri Reaktor juuli 2020)

Raamatuarvustus: Berit Sootaki „Viimane hingelind“ ja „Ilmalinnu laul” (veebiajakirjas „Reaktor” dets. 2020)

Arthur C. Clarke “Kuutolmu varing” (Lugemissoovituse blog, 21. aug, avaldatud ka Apollo Raamatuportaalil)

NB! Ei sisalda (ainult) raamatukogu hallatavates blogides avaldatud materjale.

5 LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Suuremad teostatud tööd (2020)
Annelinna harukogu	jahutussüsteem (splitid) ja OJV
Annelinna harukogu	varasemate seadmete pot. ühtlustus
Annelinna harukogu	peakaitsme nimivoolu suurendamine
Annelinna harukogu	peakilbi projekteerimine
Keskkogu	Fuajee sanitaarremont
Keskkogu	Nutikapi aluse rajamine

LISA 4 Olulisemad noorteüritused

Tartu Linnaraamatukogu olulisemad noorteüritused 2020

Raamatukogu	Üritus	Osalejate arv
Keskkogu	Koolinoorte luuleprõmmi vabrikklik voor Intellektika messil Tartus	53
Keskkogu	Noorte pop-up kirjanduskohvik: Susanne Collins „Näljamängud“	8
Keskkogu	Noorte pop-up kirjanduskohvik: Krystal Sutherland “Peaaegu täielik halvimate unenägude nimekiri“	7
Keskkogu	Suvmaleva noorte (Innomalev) virtuaalsed raamatututvustused, 2 videot	42
Keskkogu	Suvmaleva noorte (Innomalev) virtuaalsed raamatukogu tutvustused, 4 videot	55

Keskkogu	Noorte pop-up kirjanduskohvik: Becky Albertally "Simon vs homo sapiensi vandenõu"	3
Keskkogu	Tartu laste- ja noortekirjanduse festival: kooliõpilaste luuleprõmmu Tartu ja Tartumaa voor	51
Keskkogu	Tartu laste- ja noortekirjanduse festivali avamine, lastekirjanduse auhinna üleandmine (online üritus)	50
Keskkogu	Harri Potteri viktoriin kirjandusfestivali Prima Vista raames	100
Keskkogu	Irina Möldre videosari „Lohe loeb“ 15 videot	650
Keskkogu	Noorte pop-up kirjanduskohvik: Agnes Kolga „Varjajad“	6
Keskkogu	Noorte pop-up kirjanduskohvik: Maja Lunde „Lumeõde“, online üritus	3
Annelinna harukogu	Annelinna Noortekeskuse vabatahtliku loeng inimõigustest	24
Annelinna raamatukogu	Lauamänguõhtu	12
Tammelinna harukogu	Lauamänguõhtud 2x	24
Karlov-Ropka harukogu	„Minu muusikapäev“ Tartu I Muusikakooli õpilastega	20